

Hausmann Róbert

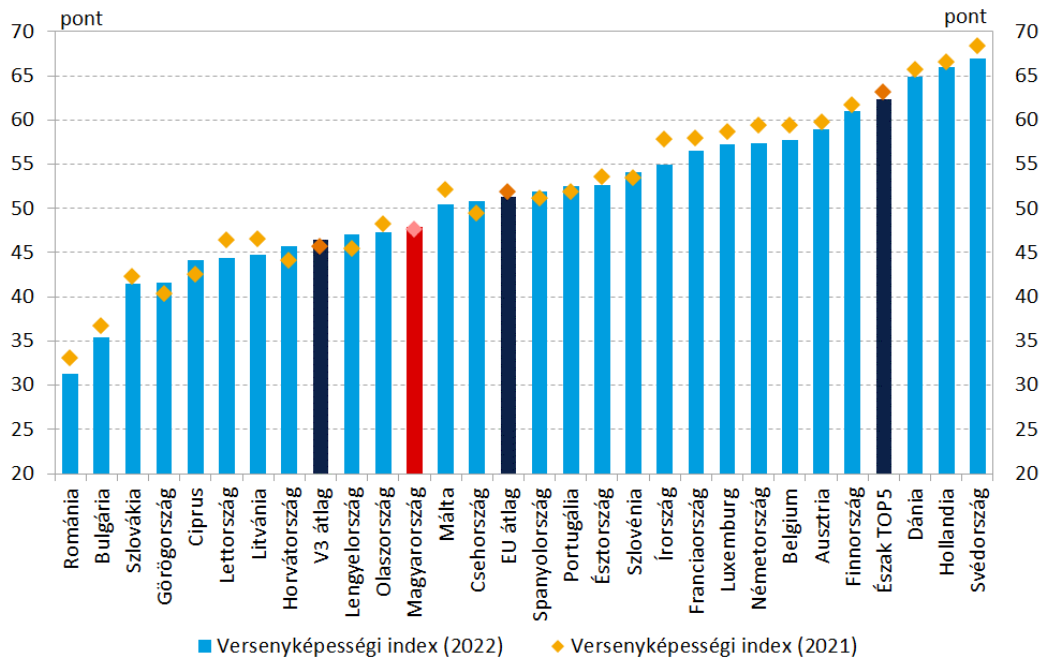
Magyarország versenyképessége egy helyezéssel javult 2021-hez képest

A Magyar Nemzeti Bank negyedik alkalommal publikálja Versenyképességi jelentését, mely átfogó és objektív módon vizsgálja hazánk versenyképességét nemzetközi összehasonlításban. A 2022. évi Versenyképességi jelentés 14 terület több, mint 160 versenyképességi mutatóját elemzi, melyek 95 százaléka objektív. Az MNB Versenyképességi Index alapján Magyarország a 17. helyen végzett az Európai Unió 27 országa között 2022-ben, egy helyezést javítva a 2021. évi eredményén. Továbbra is megelőzzük visegrádi versenytársaink átlagát, az Unió átlagos versenyképességéhez képest azonban kisebb, a legfenntarthatóbb öt északi uniós tagállam versenyképességéhez képest nagyobb hazai felzárkózási tartalék azonosítható. Magyarországon az elmúlt egy évtizedben sikeresen kialakultak a versenyképességi fordulathoz szükséges makrogazdasági feltételek és hazánk a koronavírus-járvány alatt is folytatta konvergenciáját az Európai Unió átlagos fejlettségi szintjéhez. A fenntartható felzárkózáshoz azonban további strukturális reformok szükségesek.

A szilárd alapok és a 2010 utáni strukturális reformok előrelépést hoztak

Magyarország versenyképessége a 18-ról a 17. helyezésre javult 2022-ben, továbbra is megelőzve a visegrádi versenytársaink átlagát. Az MNB versenyképességi rangsorában Magyarország a 17. helyen végzett az Európai Unió 27 országa között 2022-ben. A vizsgált indikátorokból képzett kompozit mutató, a Versenyképességi Index alapján versenyképességi helyezésünk az előző évhez képest nőtt (47,9 pont), és továbbra is megelőzzük visegrádi versenytársaink átlagát (46,5 pont), az uniós átlag (51,3 pont) elérése azonban további kisebb, a legfenntarthatóbb öt észak-európai uniós állam (Észak TOP5, 62,3 pont) elérése nagyobb előrelépést igényel (1. ábra). A rangsor élén ismét a skandináv országok és Hollandia végeztek, míg a lista végén Románia, Bulgária és Szlovákia helyezkedik el. A Versenyképességi Index első felében a fejlett nyugat- és észak-európai országok szerepelnek, miközben a mediterrán országok inkább a középmezőnyben és a rangsor utolsó harmadában végeztek.

1. ábra: Az MNB Versenyképességi Indexének 2021. és 2022. évi összesített eredményei

Forrás: MNB

A mennyiségi jellegű mutatókban folyamatos a fejlődés

Magyarországon az elmúlt egy évtizedben sikeresen kialakultak a versenyképességi fordulathoz szükséges makrogazdasági feltételek, így hazánk a koronavírus-járvány alatt is folytatta konvergenciáját az Európai Unió átlagos fejlettségi szintjéhez. 2010 óta a költségvetési, majd 2013-tól a monetáris politikai fordulat megteremtette az egyensúlyi növekedés feltételeit. Ennek következtében a magyar gazdasági növekedés 2013 és 2021 között folyamatosan, átlagosan mintegy 2 százalékponttal meghaladta az Európai Unió átlagát, így hazánk az egyensúlyi felzárkózás útjára lépett. A hazai gazdaság az előző évtizedben megteremtett stabil alapoknak és eredményes válságintézkedéseknek köszönhetően – a koronavírus-járvány teremtette kedvezőtlen helyzet ellenére – 2021-ben is folytatta felzárkózását az uniós átlaghoz és a 7. legnagyobb reálgazdasági növekedést érte el az Európai Unióban. A gazdaság erős kiinduló helyzete, valamint a kormány és a jegybank célzott gazdaságvédelmi és -újraindítási intézkedései (például bértámogatási programok, hiteltörlesztési moratórium, Növekedési Hitelprogram Hajrá!) következtében hazánk 2021 végére ismét elérte a koronavírus-járvány előtt jellemző teljes foglalkoztatottság állapotát (1. táblázat).

Az elmúlt években a hazai pénzügyi rendszer stabilitása erősödött, hitelezési aktivitása nőtt, miközben digitalizációja folytatódott. A 2020-ban bevezetett és a 2021. évre is áthúzódó jegybanki és állami hitelprogramok, valamint a fizetési moratórium következtében folytatódott a hazai hitelállomány egészséges szerkezetben való bővülése. A magánszektor hitelállományának GDP arányos szintje a 30 százalék körüli értékről 35 százalék közelébe nőtt, azonban az az uniós és régiós átlagnál továbbra is alacsonyabb, így prudens bővülése érdemi felzárkózási tartalékot jelent. A járványhelyzet hatására a bankrendszer működési bevételei átmenetileg mérséklődtek és a lakáshitelek banki felárai 2021-ben historikus mélypontra süllyedtek. A magyar pénzügyi közvetítőrendszer versenyképesebbé válását támasztja alá, hogy a vásárlások elektronikus fizetésének aránya a 2010-es évek eleji mintegy 10 százalékról 2021-re 40 százalék fölé nőtt, megelőzve a visegrádi versenytársak átlagát. A bankrendszeri digitalizációban és a lakosság digitális pénzügyi szolgáltatásokhoz való hozzáállásában is történt előrelépés, ezt mutatja, hogy az online vásárlások aránya Magyarországon nőtt a második legnagyobb mértékben 2016 és 2021 között az uniós országok körében. A hazai vállalatikötvény-piac mérete a GDP 2,1 százalékáról 5,4 százalékra emelkedett 2011 és 2021 között, nagyrészt az MNB Növekedési Kötvényprogramjának köszönhetően. Hazánk makropénzügyi sérülékenysége nagymértékben csökkent a nettó külső adósság jelentős csökkenése és a belföldi befektetői bázis nemzetközileg is kiemelkedő növekedése következtében. A lakossági állampapír-állomány 2010 óta több mint 13-szorosára nőtt, amiben a 2011 utáni tudatos adósságfinanszírozási stratégia mellett jelentős szerepet játszik a 2021 végére 6400 milliárd forintnyi állományt elérő MÁP+ konstrukció is.

1. táblázat: Egyes versenyképességi mutatók alakulása

Mutató	2010	2020	2021
Makrogazdaság			
GDP éves növekedési ütem (százalék)	1,1	-4,5	7,1
Beruházási ráta (GDP százaléka)	20,1	26,6	27,1
Nettó külső adósság (GDP százaléka)	53,5	7,4	7,7
Háztartások nettó pénzügyi vagyona (GDP százaléka)	69,9	117,4	114,1
Háztartások állampapír-állománya (milliárd forint)	727	9 132	10 107
Pénzügyi rendszer			
Vállalati szektor hiteldinamikája (százalék)	-3,0	8,7	10,7
Bankrendszer sajáttőke-arányos jövedelmezősége (százalék)	0,1	8,3	13,7
A THM alapú felár a hazai pénznemben nyújtott lakáscélú hiteleknél	3,2	2,5	0,9
Vásárlások elektronikus fizetésének aránya (százalék)	10,1	37,4	40,8
Internetbankot használók aránya (százalék)*	37,1	58,1	63,2
Vállalati szektor			
Kkv-k nagyvállalatokhoz mért relatív munkatermelékenysége (százalék)**	46,6	59,8	n.a.
Vállalatok teljes adórátája (százalék)**	54,5	37,9	n.a.
K+F kiadások a teljes gazdaságban (GDP százaléka)	1,1	1,6	n.a.
Termékinnovációt folytató kkv-k aránya (százalék)*	9,7	13,5	19,5
Humán tőke			
Termékenységi ráta (egy nőre jutó gyermekszám)	1,25	1,59	n.a.
Foglalkoztatási ráta a 15–64 éves korosztályban (százalék)	57,0	71,9	73,1
Egészségesen várható életevek (férfiak, év)	56,3	61,6	n.a.
Élethosszig tartó tanulásban való részvétel (százalék)	3,0	5,1	5,9
Szegénység és társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett népesség aránya (százalék)	29,9	17,8	18,2
Környezet, infrastruktúra, közigazgatás			
A be nem fizetett áfa aránya (százalék)**	22,3	9,6	n.a.
Interneten történő közigazgatási ügyintézés (százalék)	17,0	37,0	66,0
5G mobilinternet készültség (százalék)	0,0	60,3	60,3
Települési hulladék újrahasznosítási aránya (százalék)	19,6	33,0	n.a.
A gáz ára a háztartások részére (PPS/kWh)	0,09	0,05	0,05
A gazdaság energiaintenzitása (kg/1000 euro)	266,4	211,1	n.a.
Egységnyi megtermelt termékre jutó szén-dioxid kibocsátás (tonna/ezer dollár)**	0,22	0,16	n.a.

Megjegyzés: * 2010 helyett 2014-es adat. ** 2020 helyett 2019-es adat.

Forrás: EKB, Európai Bizottság, Eurostat, IMF, KSH, MNB, OECD, PwC, Világbank.

A vállalati dualitás jelentősen oldódott az utóbbi években Magyarországon, tehát termelékenyebbé váltak a magyar cégek, ami fenntarthatóbbá teszi a gazdaság növekedését. A magyar kkv-k 2010 és 2020 között jelentős felzárkózást hajtottak végre azzal, hogy relatív termelékenységük 47-ről 60 százalékra közeledett a

nagyvállalatokéhoz képest. Ehhez hozzájárult a tőkemélyülés, azaz a beruházási ráta folyamatosan magas alakulása, amely a teljes vállalati kört tekintve 2019-ben érte el 16,5 százalékos historikus csúcsát, majd szintje a koronavírus-járvány alatti intézkedések idején is meghaladta az uniós, régiós és a legfenntarthatóbb északi uniós országok (Dánia, Észtország, Finnország, Hollandia, Svédország) átlagát a jegybanki és állami programok eredményeként. Az export továbbra is a vállalatok kisebb részére jellemző tevékenység, a hazai kkv-k csupán 6 százaléka exportál, ami azonban enyhén meghaladja a visegrádi átlagot (5 százalék).

A humán tőke több mennyiségi mutatójában is érdemi javulás figyelhető meg az elmúlt években, míg a minőségi tényezőkben jelentős tér van még az előrelépésre.

A termékenységi ráta a 2011. évi történelmi mélypont 1,2-es értékhez képest 2021-re az Európai Unióban a legnagyobb mértékben, 1,6-re emelkedett, ami már magasabb az uniós átlagnál és amihez a nemzetközi összevetésben bőkezű családpolitikai intézkedések is hozzájárulhattak. 2021-ben sikerült fenntartani a megelőző évekhez képest magas hazai születésszámot (93 ezer újszülött). Az elmúlt évtized folyamatosan javuló munkaerőpiaci folyamatait 2020-ban a koronavírus-járvány okozta válság enyhén megtörte, azonban 2021-ben a gazdaság újraindulásával – többek közt a hitelmoratórium, valamint a kormányzati bér- és munkahelyteremtő támogatások következtében – a foglalkoztatás már meghaladta a válság előtti szintet, ismét elérve a teljes foglalkoztatást és rekordmagas foglalkoztatotti számot. A munkanélküliségi ráta (4,1 százalék) az ötödik legalacsonyabb volt Magyarországon uniós összehasonlításban. Az adóék csökkenése folytatódott a szociális hozzájárulási adó további mérséklése és a szakképzési hozzájárulás eltörlése következtében, ami teret adott a munkavállalói bérek emelkedésének. A magyar bérszint összhangban van a termelékenységünk szintjével, amely az uniós átlag 70 százaléka körül alakul. A versenyképesség és a fenntartható felzárkózás szempontjából fontos, hogy a bérkonvergencia hosszú távon az annak fedezetéül szolgáló termelékenységnövekedéssel párhuzamosan következzen be. A teljes foglalkoztatottság és a kedvező jövedelmi folyamatok következtében a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett népesség arányát mérő AROPE (At risk of poverty or social exclusion) mutató Magyarországon esetében mutatta a harmadik legjelentősebb csökkenést az elmúlt évtizedben uniós összehasonlításban. Mivel a magyarok mintegy 90 százaléka ingatlan-tulajdonnal rendelkezik, a vagyoni egyenlőtlenségek aránya hazánkban az ötödik legalacsonyabb az Európai Unióban. A nemzetgazdaság termelékenységét a humán tőke mennyisége mellett annak minősége (egészségi állapot, tudás, képességek) is

jelentősen befolyásolja. Az egészségesen várható életevek száma az elmúlt időszakban mindkét nem esetében tovább emelkedett a koronavírus járvány ellenére, aminek következtében a mutató a nők esetében 65,3 évre, a férfiak esetében 61,6 évre nőtt, azonban még van tér a növekedésre. A hazai oktatási rendszer eredményessége, valamint az élethosszig tartó tanulásban való részvétel területein is bár történtek előrelépések, összességében e mutatók esetében is érdemi növekedési tartalékok rejlenek.

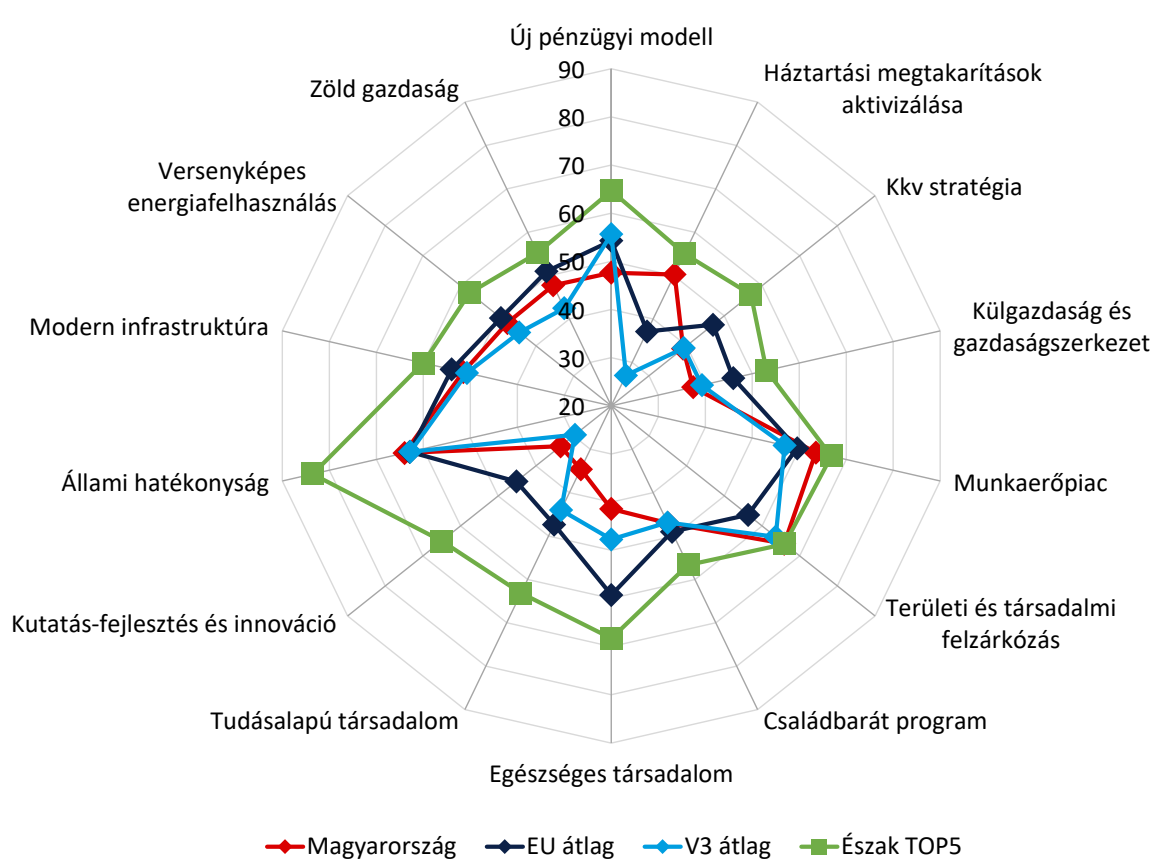
Az állami tevékenység eredményeként az utóbbi években versenyképes digitális infrastruktúra épült ki a közigazgatásban, ami hozzájárult a rejtett gazdaság méretének csökkenéséhez és a hazai zöld állampapír állomány aránya a negyedik legmagasabbá vált az Unióban. Az online pénztárgép rendszer, az elektronikus közúti áruforgalom ellenőrző rendszer (EKÁER) és az online számlázás bevezetése következtében 2010 és 2019 között a be nem fizetett áfa aránya (áfa-rés) Magyarországon csökkent a negyedik legnagyobb mértékben az Európai Unióban, 22,3 százalékról 9,6 százalékra. Az infrastruktúra esetében jelentős előrelépések történtek. A magyar vasúti hálózat az ötödik legsűrűbb az Európai Unióban, minőségfejlesztése azonban számottevő hatékonysági tartalékokat rejt. A távközlési infrastruktúra minősége (szélessávú internet sebessége, elterjedtsége) terén hazánk az EU élmezőnyébe tartozik, azonban nincs megfelelő tartalommal kihasználva a vállalatok és a lakosság részéről. A megújuló energiaforrások aránya 2010 óta lényegében stagnál, azonban az egy főre és az egységnyi megtermelt termékre jutó szén-dioxid-kibocsátás terén hazánk jobban teljesít az uniós átlagnál és az uniós, valamint visegrádi átlagnál kevésbé fogyasztjuk túl a hazánkban összeségében rendelkezésre álló természeti erőforrásokat. A körforgásos gazdaság megteremtése szempontjából kedvező, hogy a települési hulladék újrahasznosítási aránya mintegy kétharmadával nőtt az elmúlt évtizedben, valamint előremutató, hogy Magyarországon a zöld államkötvények állampapír állományon belüli aránya terén a negyedik legmagasabb kibocsátási aránnyal rendelkezett az Európai Unióban 2022 első féléve végén (2,6 százalék).

Az intenzív gazdasági modellre való átálláshoz minőségi versenyképességi fordulatra van szükség

Az elért eredmények ellenére a fenntartható felzárkózáshoz nélkülözhetetlen a versenyképesség további erősítése és a növekedési tartalékok hatékony felszabadítása, elsősorban a digitális és zöld gazdasági átállás területén. Hazánk fenntartható felzárkózásához olyan átfogó versenyképességi fordulatra van szükség, amely

hosszú távon biztosítja az Európai Unió átlagánál legalább 2-3 százalékponttal magasabb gazdasági növekedést. Ehhez szükséges, hogy a vizsgált területeken azonosítható tartalékok kihasználásra kerüljenek, különösen a gazdaság zöld és digitális irányba való fejlesztése érdekében. A digitalizáció különösen a kis- és közepes vállalatok termelékenységének további növeléséhez, az állami közigazgatás hatékonyabbá válásához és az állami adatvagyon nyílt és átlátható hozzáféréséhez, valamint a lakosság lehetőségeinek bővüléséhez járulhat hozzá. A magyar kkv-k mindössze 12 százaléka alkalmaz haladó digitális üzleti megoldásokat, ami a 3. legalacsonyabb érték az Unióban, míg az adatok nyílt hozzáférése területén hazánk a 24. a 27 uniós ország között az Európai Bizottság Digitális Gazdaság és Társadalom Indexe alapján. A zöld fordulatnak hasonlóan teljes körűvé kell válnia a gazdaságban, ami nemcsak a termelés fenntarthatóbbá válásához és a környezetterhelés csökkenéséhez, de hazánk energiafüggőségének csökkentéséhez, külső egyensúlyának javításához és az egészségesebb életmódhoz is hozzájárulhat (2. ábra).

2. ábra: Az MNB Versenyképességi Indexének eredményei területenként (2022)

Forrás: MNB.

pont

A konvergencia tartós fenntartásának szükséges feltétele a vállalatok hatékony, stabil és diverzifikált finanszírozásának biztosítása, valamint a háztartási megtakarítások magas szinten tartása. A bankszektor egészséges szerkezetű hitelezési aktivitása elengedhetetlen a fenntartható gazdasági növekedéshez. Hosszabb távon a banki felárak tartós csökkenése előtt az árverseny, a működési költségek mérséklése és a digitális infrastruktúra mélyülése nyithatná meg az utat, amelyet a termékek összehasonlíthatóságának és kiváltásának megkönnyítése tovább erősíthetne. A magyar bankrendszer eszközarányos működési költsége továbbra is a legmagasabb az Európai Unióban, 2021-ben 2,5 százalékot tett ki. A vállalati forrásallokáció további fejlesztéséhez leginkább a pénzügyi közvetítőrendszer csatornáinak diverzifikálása, a digitalizáltság erősítése és az intézményi garanciarendszer hatékonyságának növelése járulhat hozzá. A bankrendszer gazdaságot támogató szerepének hosszú távú fenntartása érdekében elengedhetetlen az erős tőkeképző és -vonzó képesség, illetve, hogy ne épüljenek fel rendszerszintű stabilitási kockázatok. Ennek egy fontos eleme a hitel törlesztőrészeket kiszámíthatóságának garantálása. A meglévő pénzügyi intézmények digitális transzformációjával egyidejűleg a fejlett FinTech ökoszisztéma és az ezt támogató intézményi-jogszabályi környezet megléte, illetve fejlesztése is fontos versenyképességi tartalékot jelent. A Findexable 2020. évi, országok FinTech érettségére vonatkozó rangsorában Magyarország a 23. helyezést érte el a 27 uniós tag körében. A háztartási megtakarítások magas szinten tartásában kulcs szerepe van a lakosság állampapír finanszírozásának, ami a folyó fizetési mérleg stabilizálásával és a befektetési célú ingatlanvásárlás árfelhajtó hatásának mérséklésével támogatja a fenntartható gazdasági növekedést és a pénzügyi, illetve makrogazdasági stabilitást.

A magyar kkv-kat a koronavírus-válság kitöréséig erős termelékenységbeli felzárkózás jellemezte, amely folyamat tartós és fenntartható folytatásának követelménye a digitális és zöld átállásuk. A haladó digitális megoldások és a fenntarthatósági intézkedések szélesebb körű alkalmazása hozzájárulhat a kkv-k hatékonyságának növeléséhez, amit az uniós és a visegrádi átalagnál is kisebb arányú hazai okos tőke és a környezetvédelmi célú beruházások egyaránt támogathatnak. A GDP arányában 2,4 százalékos magyar okos tőke beruházási szint kevesebb, mint fele az 5,3 százalékos uniós átlagnak és mintegy harmada a 6,5 százalékos Észak TOP5 átlagnak. A vállalati digitalizáció és zöldítés a termelékenység bővülése és a vállalati dualitás csökkenése mellett az exportteljesítményt is növelheti. A gazdasági fejlődés kulcskérdése a meglévő exporton belül az Európai Unión belül hazánkban 4. legalacsonyabb, 53,7

százalékos hazai hozzáadott érték növelése, valamint új exportcsatornák azonosítása és a külpiacon versenyképes kkv-k számának további bővítése is. A kkv-k innovációs felzárkózását elősegítené, amennyiben az egymással és más intézményekkel innovációs célból együttműködő hazai vállalatok 10,1 százalékos aránya növekedne és több szellemi tulajdonjogot hoznának létre, ami az innovációs és kutatás-fejlesztési forrásfelhasználás hatékonyságát is javíthatja.

A humán tőke esetében elsősorban a minőségi tényezőkben lévő versenyképességi tartalékok felszabadítása nélkülözhetetlen a tudás- és innovációvezérelt növekedési modellre való átálláshoz. A magyar lakosság általános egészségi állapota terén jelentős tér van még a javulásra, amit többek között az elhízott hazai felnőtt lakosság 25 százalékos, az Európai Unióban 3. legmagasabb aránya is alátámaszt. Az egészséges társadalom érdekében nélkülözhetetlen a megelőzés és az egészségtudatosság erősítése, valamint az egészségügyi intézményrendszer hatékonyabbá tétele és az egészségügy intézményi finanszírozásának megerősítése. A tudás- és innovációvezérelt gazdasági modell alapja a jól képzett munkaerő, amit a közoktatásban a modern készségek intenzívebb fejlesztése, a felsőoktatásban pedig a létszám és a minőség egyidejű emelése, továbbá az élethosszig tartó tanulásban történő magasabb részvételi arány biztosíthat. Az aktív korú magyarok mindössze 6 százaléka képezi magát tovább egy élethosszon át, amely arány mintegy fele az uniós átlagnak és a kötelező vállalati továbbképzések bevezetése jelentősen javíthatná az alacsony arányt. A magyar munkaerőpiac ellenállónak bizonyult a koronavírus-járvánnyal szemben, de kulcsfontosságú a jövőben a sérülékenyebb csoportok (fiatalok, nyugdíj körüliek, alacsony képzettségűek) munkaerőpiaci aktivitásának emelése, a bérek és a termelékenység párhuzamos növelése, valamint a területi különbségek mérséklése. Az aktivitás növeléséhez hosszú távon a munkaképes korú népesség megfelelő jelenlétét biztosító teljes demográfiai fordulat is szükséges, elérve a népesség reprodukciójához minimálisan szükséges 2,1-es termékenységi rátát.

Számottevő előrelépés történt az elmúlt években a közigazgatás digitalizációja, valamint a hagyományos és modern infrastruktúra fejlesztése terén, e területek további minőségfejlesztése azonban versenyképességi tartalékot jelent az állami és gazdasági hatékonyság erősítése szempontjából. A hatékonyság javításának egyik fontos eszköze az e-közigazgatás kiterjesztése, amely folyamatban van Magyarországon, azonban számos területén felzárkózási tartalékok azonosíthatóak. A be nem fizetett áfa 2010 és 2019 között Unión belül 4. legnagyobb mértékű csökkenésének folytatódását elősegítené az áfa-kiajánlások éles bevezetése, amely egyúttal a

vállalati bürokratikus terheket jelentősen mérsékelné. A magyar versenyképesség növeléséhez az infrastruktúra oldalán a vasút- és a közúthálózat minőségének javítása, valamint az infokommunikációs fejlesztések járulhatnak hozzá. Az 5G szolgáltatás országos lefedettségének megteremtése és a lakosságárányos mobilinternet előfizetések növelése (77 előfizetés jut 100 főre a 108-as EU átlaggal és a 130-as V3 átlaggal szemben) terén még számottevő tér van hazánk számára az előrelépésre, melyek bővítése kulcs a digitalizáció nyújtotta technológiai lehetőségek kihasználásához. Összeségében a digitális infrastruktúra terén Magyarország nemzetközi pozíciója relatíve kedvező, a vállalati digitális technológiák és az e-közigazgatás vívmányainak széleskörű felhasználása, illetve mindehhez az állampolgárok digitális készségeinek fejlesztése azonban további komoly növekedési tartalékot jelent. A legalább alapszintű digitális készségekkel a hazai lakosság 49 százaléka rendelkezik, ami elmarad az 55 százalék közeli uniós és régiós átlagoktól.

A hazai karbonsemlegesség elérése egyrészt a zöld, belföldön előállított és megfizethető energiamix biztosításával, másrészt a körforgásos gazdaság megteremtésével lehetséges, mely területeken számottevő Magyarország fenntarthatósági tartaléka. Az elmúlt évtizedben nem mérséklődött hazánk mintegy 60 százalékos energiatüggősége, amely 2010 és 2020 között átlagosan 27 százalékponttal meghaladta az Észak TOP5 átlagot és 13 százalékponttal a V3 átlagot, míg az uniós átlaggal megegyezett. Az energiatüggőség arányának mérséklésével erősíthető lenne hazánk energiatüggétlensége, javítható folyó fizetési mérleg egyenlege és amennyiben az import kiváltása zöld energiával történik, környezeti fenntarthatósága is. A nettó energiatüggőség csökkenését az energiatüggőség erősítése mellett az atom- és a megújuló energia termelési kapacitásainak növelése segítheti. A karbonsemlegesség eléréséhez a zöld és körforgásos gazdaság fokozatos kiépítésére van szükség, amihez nélkülözhetetlen a keletkező hulladék mennyiségének csökkentése és újhasznosításának további növelése, valamint az Európai Unió 7. legmagasabb hazai légszennyezettségi mértékének mérséklése. Magyarországon a környezetvédelmi adóbevételek és kiadások GDP-hez viszonyított mértéke csökkent az elmúlt években, és jelenleg mindkét mutató értéke (2,2 százalék és 1,7 százalék) alacsonyabb az uniós és visegrádi versenytársak átlagánál, így van tér az előrelépésre. Az MNB zöld célú elköteleződését mutatja, hogy tevékenysége 2021-ben zöld mandátummal bővült. Így az MNB folytatja erőfeszítéseit a hazai pénzügyi rendszer, és ennek révén a gazdaság klímabarát pályára állítására.

„Szerkesztett formában megjelent a Világgazdaság.hu oldalon 2021 december 1-én.”